



Sygn. akt I NO 38/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący)

SSN Grzegorz Żmij

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania M. B. Z.

od Uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z dnia 24 i 27 lipca 2018 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na dwa wolne stanowiska sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Ż.,

ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 261,

z udziałem M. O. i A. N. T.-G.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 12 czerwca 2019 r.,

uchyla zaskarżoną uchwałę w punkcie 1 w całości oraz w punkcie 2 co do M. B. Z. i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 24 i 27 lipca 2018 r., nr [...] (dalej: „Uchwała”), działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie

Sądownictwa (Dz.U. z 2018 r., poz. 389 ze zm.; dalej: „ustawa o KRS”), Krajowa Rada Sądownictwa (dalej także: „Rada” lub „KRS”) postanowiła:

1. przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie: M. O. i A. N. T.-G. do pełnienia urzędu na dwóch stanowiskach sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Ż.;

2. nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie: A. Ż. S. i M. B. Z. do pełnienia urzędu na dwóch stanowiskach sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Ż..

W ramach postępowania konkursowego na dwa wolne stanowiska sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Ż. zgłosili się:

- M. O.-referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Ż.;
- A. Ż. S.-adwokat;
- A. N. T.-G.-referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Ż.;
- M. B. Z.-adwokat.

W uzasadnieniu Uchwały wskazano, że w celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, Przewodniczący KRS wyznaczył zespół, zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b ustawy o KRS.

Na posiedzeniu w dniu 13 lipca 2018 r. Zespół postanowił bezwzględną większością głosów (3 głosy „za”, 0 „przeciw” i 0 „wstrzymujących się”) rekomendować Krajowej Radzie Sądownictwa nieprzedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na dwóch stanowiskach sędziowskich objętych niniejszym postępowaniem.

Na posiedzeniu w dniu 13 lipca 2018 r. KRS nie podzieliła stanowiska Zespołu i na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy o KRS postanowiła wezwać do osobistego stawiennictwa Prezesa Sądu Okręgowego w Ż. i wszystkich uczestników niniejszego postępowania konkursowego oraz uzupełnić materiały sprawy o dane statystyczne przedstawiające wyniki pracy M. O. za okres nieobjęty oceną kwalifikacji (stosunkiem: 12 głosów „za”, przy 3 głosach „wstrzymujących się”).

Zespół członków KRS na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2018 r. po przeprowadzeniu rozmów z Prezesem Sądu Okręgowego w Z. i innymi uczestnikami postępowania konkursowego postanowił bezwzględną większością głosów (3 głosy „za”, 0 głosów „przeciw” i 0 głosów „wstrzymujących się”) rekomendować przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie M. O. i A. N. T.-G. do pełnienia urzędu na dwóch stanowiskach sędziowskich objętych postępowaniem konkursowym. Pozostali kandydaci biorący udział w tym konkursie nie uzyskali rekomendacji zespołu (oddano 0 głosów „za”; 0 głosów „przeciw” oraz 3 głosy „wstrzymujące się”).

W skarżonej Uchwale, Krajowa Rada Sądownictwa uzasadniając swoje stanowisko przy podejmowaniu decyzji dotyczącej rekomendacji Radzie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie M. O. i A. N. T.-G. wskazała, że zespół KRS wziął pod uwagę doświadczenie zawodowe kandydatów, ocenę kwalifikacji, oceny ukończenia wyższych studiów prawniczych, oceny z egzaminu sędziowskiego, a także opinie Kolegium Sądu Okręgowego w Z. oraz wyniki głosowania Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w Z.. Ponadto zespół uwzględnił prezentację kandydatów podczas bezpośredniej rozmowy z zespołem członków Krajowej Rady Sądownictwa. Po zapoznaniu się ze stanowiskiem Prezesa Sądu Okręgowego w Z., zespół KRS uznał, że zarówno ocena Kolegium Sądu Okręgowego w Z., jak i Zgromadzenia, nie została dokonana w oparciu o ocenę merytoryczną kandydatów.

Rada uznała, że wszyscy kandydaci biorący udział w konkursie spełniają wymagania ustawowe określone w art. 61 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r.-Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 23 ze zm.) i art. 18 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy-Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 1139). Rada, podejmując Uchwałę kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS i uwzględniła uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, oceny ze studiów i egzaminu zawodowego oraz wyniki głosowania Kolegium Sądu Okręgowego w Z. i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Z.. Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła również prezentację

kandydatów podczas bezpośredniej rozmowy z Zespołem Członków Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 23 lipca 2018 r.

W skarżonej Uchwale Rada wskazała, że głosowanie Kolegium Sądu Okręgowego w Z. z 21 maja 2018 r., które doprowadziło następnie do podjęcia Uchwały pozytywnie opiniującej kandydatury A. Ż. S. i M. B. Z. oraz negatywnie opiniującej kandydatury A. N. T.-G. i M. O., w żaden sposób nie koresponduje z merytoryczną oceną kwalifikacji tych kandydatów, dokonaną przez sędziów wizytatorów oraz znajdującą potwierdzenie w innych materiałach sprawy.

Podobne wątpliwości Rada powzięła podczas oceny wyników głosowania Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w Z. z dnia 11 czerwca 2018 r. w stosunku do kandydatów biorących udział w postępowaniu konkursowym.

Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa na posiedzeniu 23 lipca 2018 r. po przeprowadzeniu rozmów z Prezesem Sądu Okręgowego w Z. i wszystkimi uczestnikami niniejszego postępowania konkursowego oraz omówieniu kandydatur biorących udział w konkursie, a także po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami uznał, że podczas bezpośredniej rozmowy najlepiej zaprezentowali się, tym samym potwierdzając swoje wysokie kwalifikacje zawodowe, A. N. T.-G. i M. O..

W trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 24 lipca 2018 r. przeprowadzono głosowanie nad poszczególnymi kandydaturami, w którym na kandydatury:

- M. O. oddano 5 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw” i oddano 11 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów;

- A. Ż. S. nie oddano głosów „za” i głosów „przeciw”, oddano 17 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów;

- A. N. T.-G. oddano 15 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw” i oddano 2 głosy „wstrzymujące się”, w rezultacie czego kandydatura ta uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów;

- M. B. Z. oddano 8 głosów „za”, 1 głos „przeciw” i 7 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej

większości głosów.

Wobec powyższego na podstawie § 12 pkt. 4 i 5 Regulaminu KRS uchwalonego uchwałą Rady nr 265/2017 z 12 września 2017 r. (dalej: „Regulamin KRS”), Przewodniczący Rady w dniu 27 lipca 2018 r. zarządził ponowne głosowanie, ponieważ liczba kandydatów, którzy uzyskali bezwzględną większość głosów była mniejsza niż liczba wolnych stanowisk w postępowaniu konkursowym. W związku z powyższym, przeprowadzono jednorazowe ponowne głosowanie z udziałem tych kandydatów, na których oddano największą liczbę głosów „za”, tj. M. O. i M. B. Z.. W trakcie posiedzenia Rady w dniu 27 lipca 2018 r. na kandydatury:

- M. O. oddano 8 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw” i oddano 7 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów;

- M. B. Z. oddano 1 głos „za”, 1 głos „przeciw” i 13 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Powyższa Uchwała KRS została zaskarżona w części przez M. B. Z., odpowiednio w zakresie:

- pkt. 1 (w całości) dotyczącego przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie M. O. i A. N. T.-G. do pełnienia urzędu na dwóch stanowiskach sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Ż.

- pkt. 2 w części dotyczącej nieprzedstawienia kandydatury M. B. Z. do pełnienia urzędu na stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Ż..

Wnosząc o uchylenie Uchwały w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie KRS do ponownego rozpoznania, Odwołująca zarzuciła przedmiotowej Uchwale:

- I. naruszenie przepisu § 13 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa poprzez brak ogłoszenia wyników głosowania jawnego przez Przewodniczącego Rady co do kandydatki M. B. Z. w dniu 24 lipca 2018 r. bezpośrednio po przeprowadzeniu głosowania nad jej kandydaturą na stanowisko sędziego sądu

rejonowego, co wynika z transmisji online posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa (dalej zwanej KRS), a fakt ten ma z kolei bezpośredni wpływ na stwierdzenie wadliwości policzenia głosów w przypadku głosowania nad tą kandydaturą;

II. naruszenie przepisu § 12 ust. 3 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa poprzez wadliwe policzenie głosów i nieujawnienie wyników głosowania nad kandydaturą M. B. Z. w dniu 24 lipca 2018 r., co wprost wynika z transmisji online posiedzenia KRS w tym dniu, a co za tym idzie błędne określenie liczby głosów w treści uzasadnienia zaskarżonej Uchwały KRS, przyjmując łącznie 16 głosów (8 głosów „za”, 1 głos „przeciw” i 7 głosów „wstrzymujących się”), podczas gdy z transmisji online nie wynika, aby któryś członków KRS opuścił salę posiedzeń, a nad poprzednią kandydaturą głosowało łącznie 17 członków KRS;

III. naruszenie przepisu § 12 ust. 4 pkt 1 i ust. 5 oraz § 9 ust. 4 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa w zw. z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa poprzez nieprzeprowadzenie ponownego głosowania z udziałem kandydatów, na których oddano największą liczbę głosów, bezpośrednio po przedstawieniu sylwetek tych kandydatów w dniu 24 lipca 2018 r., a przeprowadzenie głosowania dopiero w dniu 27 lipca 2018 r. i przedstawienie ponownie sylwetki kandydatki M. B. Z. przez osobę referenta, która jako jedyna w pierwszym głosowaniu oddała głos „przeciw”, a nadto w momencie podejmowania decyzji w dniu 27 lipca 2018 r. Krajowa Rada Sądownictwa nie dysponowała dokumentacją dotyczącą kandydatów, a jedynie notatkami, co w sposób oczywisty rzutuje na niezetelność referatu;

IV. naruszenie § 9 ust. 7 pkt 1 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa oraz art. 60 Konstytucji RP poprzez zarządzenie w dniu 24 lipca 2018 r. tajności części posiedzenia w zakresie dyskusji nad jednym z kandydatów, podczas gdy przepisy odrębne nie przewidują w tym zakresie możliwości zarządzenia tajności obrad, a naruszenie to miało zasadniczy wpływ na wynik głosowania i naruszyło zasady równości wobec prawa w zakresie dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach;

V. w konsekwencji naruszenie art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, doprowadzając do zaistnienia nierówności wobec prawa w zakresie dostępu do

służby publicznej na jednakowych zasadach poprzez brak uwzględnienia jednakowych kryteriów oceny kandydatów, a nadto niepodanie do publicznej wiadomości wszystkich kryteriów oceny kandydatów;

VI. naruszenie art. 35 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa mające istotny wpływ na treść Uchwały poprzez przedstawienie kandydatury M. B. Z. w sposób absolutnie skrótowy ze zdyskwalifikowaniem kandydatki przy braku uwzględnienia w jej przypadku oceny ze studiów, oceny z egzaminu adwokackiego i poszczególnych jego części oraz wyjaśnień składanych podczas spotkania z Zespołem KRS, opinii Kolegium Sądu Okręgowego w Z. oraz oceny Zgromadzenia Ogólnego Sędziów tego okręgu z pominięciem szeregu walorów i predyspozycji ją wyróżniających, która jako jedyny z kandydatów przedstawiła do oceny 77 stron dokumentów o stosowaniu i tworzeniu prawa w postaci umów i opinii prawnych, do których członkowie KRS mieli dostęp i mogli się z nimi zapoznać, a w sposób wadliwy podczas posiedzenia KRS w dniu 13 lipca 2018 r. stwierdzono, że żaden z kandydatów takich dokumentów nie przedłożył;

VII. art. 33 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa przez podjęcie Uchwały z pominięciem całości złożonej przez kandydatkę dokumentacji, ponieważ Rada podjęła Uchwałę, pomijając przedłożone dokumenty o tworzeniu i stosowaniu prawa, w sytuacji gdy powyższe dokumenty nie były przedmiotem rozważań;

VIII. naruszenie § 9 ust. 4 Regulaminu KRS i art. 60 Konstytucji RP poprzez brak możliwości zapoznania się w dniu 13 lipca 2018 r. z przedstawieniem sylwetki kandydatury Odwołującej podczas transmisji online posiedzenia KRS z uwagi na wyłączenie mikrofonu podczas transmisji w trakcie przedstawiania przez referenta kandydatki, co skutkuje naruszeniem zasady równości w dostępie do służby publicznej w sądownictwie.

W ocenie Odwołującej analiza tego, czy Uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, dotyczyć winna w szczególności przestrzegania przez Radę ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, określonych w ustawie-Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz reguł proceduralnych obowiązujących w postępowaniu przed tym organem, określonych zwłaszcza w

rozdziale 3 ustawy o KRS, w szczególności zaś w art. 33, art. 35, art. 37 oraz w art. 44 powołanej ustawy oraz w Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (Uchwały nr 265/2017 z dnia 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa). Jednocześnie Odwołująca podnosi, że wskazane przez nią zarzuty miały istotny wpływ na zawarte w Uchwale Rady rozstrzygnięcie.

W zakresie zarzutów co do braku ogłoszenia wyników głosowania jawnego przez Przewodniczącego KRS bezpośrednio po głosowaniu nad kandydaturą Odwołującej oraz wadliwego policzenia głosów i nieujawnienia wyników głosowania nad kandydaturą Odwołującej, wskazano, że nie sposób uznać, iż Przewodniczący Rady ogłosił w sposób precyzyjny i wyczerpujący wyniki jawnego głosowania nad kandydatką. Ponadto Odwołująca wskazuje, że z treści uzasadnienia Uchwały wynika, iż głosując nad poprzednią kandydatką głosów łącznie naliczono 17, zaś głosując nad kandydaturą Odwołującej naliczono łącznie 16 głosów, co pozostaje w ocenie Odwołującej w sprzeczności z transmisją online posiedzenia, z której nie wynika, aby któryś z członków obecnych na posiedzeniu w międzyczasie opuścił salę i nie głosował. Fakt ten w powiązaniu z brakiem ogłoszenia wyników głosowania powoduje w ocenie Odwołującej, iż Uchwała ta jest dotknięta istotnym błędem proceduralnym, który miał bezpośredni wpływ na wynik rozstrzygnięcia Rady.

Odwołująca podniosła, że powyższe może mieć istotne znaczenie dla niej, gdyż w głosowaniu nad jej kandydaturą do otrzymania bezwzględnej większości głosów zabrakło jednego głosu „za”. W ocenie Odwołującej, uchybienie na tym etapie postępowania miało wpływ na cały jego dalszy przebieg, gdyby bowiem nie zaistniało, z dużym prawdopodobieństwem nie zaszłyby konieczność dalszych głosowań.

Kolejny z zarzutów przedstawionych przez Odwołującą dotyczący nieprzeprowadzenia ponownego głosowania z udziałem kandydatów, na których oddano największą liczbę głosów, bezpośrednio po przedstawieniu sylwetek tych kandydatów w dniu 24 lipca 2018 r. W świetle powyższego, w ocenie Odwołującej, doszło do naruszenia § 9 ust. 4 Regulaminu KRS, w świetle którego referent przedstawia zwięźle stan sprawy, zaznaczając okoliczności istotne dla podjęcia Uchwały przez Radę, stanowisko zespołu i odpowiada na pytania członków Rady.

W ocenie Odwołującej nie ulega wątpliwości, że biorąc pod uwagę oddaną w głosowaniu nad jej kandydaturą liczbę głosów „za”, inny byłby wynik głosowania ponownego, gdyby zostało ono przeprowadzone bezpośrednio po poprzednim głosowaniu i bezpośrednio po dokładnym przedstawieniu jej kandydatury. Kandydatura Odwołującej, jej zdaniem, przedstawiona została w sposób wybiórczy i absolutnie skrótowy ze zdyskwalifikowaniem kandydatki przy braku uwzględnienia w jej przypadku oceny ze studiów, oceny z egzaminu adwokackiego i poszczególnych jego części oraz wyjaśnień składanych podczas spotkania z Zespołem KRS z pominięciem szeregu walorów i predyspozycji ją wyróżniających.

W momencie podejmowania decyzji Krajowa Rada Sądownictwa nie dysponowała dokumentacją dotyczącą kandydatów (tj. aktami), lecz jedynie notatkami, co w uznaniu Odwołującej się, świadczyć ma o wadliwości Uchwały.

Odwołująca zauważa ponadto, iż pominięto fakt, że opinia sędziego wizytatora do spraw cywilnych dotycząca jej pracy zawodowej jako adwokata obejmuje jedynie 20 spraw spośród 50 przedstawionych do oceny. Zarzut prowadzenia spraw o nieskomplikowanym charakterze jest zarzutem całkowicie chybionym. Wśród spraw pozostałych znajdują się także sprawy niezwykle skomplikowane. W ocenie Odwołującej się dokumentacja dołączona przez nią na potrzeby postępowania konkursowego świadczy o skomplikowanym charakterze prowadzonych spraw, co zostało pominięte w referacie. Bezzasadne w ocenie Odwołującej są także sformułowane przez Radę zastrzeżenia w zakresie spraw karnych, gdyż dotyczą jednego słowa, mianowicie słowa „zasadniczo”. Odwołująca się podkreśliła przy tym, że jeżeli Rada miała jakiegokolwiek wątpliwości odnośnie sformułowania „zasadniczo spełnia wymogi” winna je w sposób jednoznaczny rozstrzygnąć, m.in. poprzez wezwanie do uzupełnienia opinii lub wyjaśnienia przez jej autora sformułowań, na których Rada oparła swoje zastrzeżenia.

Kolejny zarzut odwołujące dotyczy zarządzenia przez Radę tajności części posiedzenia w zakresie dyskusji nad jednym z kandydatów, podczas gdy przepisy odrębne nie przewidują w tym zakresie możliwości zarządzenia tajności obrad. Powyższe miałyby doprowadzić na naruszenia § 9 ust. 7 pkt. 1 Regulaminu KRS

oraz art. 60 Konstytucji RP. W tym kontekście skarżąca zauważa, że doszło do naruszenia zasady równości wobec prawa w zakresie dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach. Brak jawności w istotny sposób naruszył prawo skarżącej do równości wobec prawa w dostępie do służby publicznej w sądownictwie, uniemożliwiając dokonanie oceny kryteriów przyjętych przez KRS przy podjęciu decyzji.

Ostatnia grupa zarzutów podniesionych przez skarżącą dotyczy naruszenia art. 35 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS. W ocenie Odwołującej jej kandydatura została w sposób skrótowy, dyskwalifikując ją w oparciu o wybiórczo przedstawione sformułowania opinii wizytatorów oraz w oparciu o rozmowę z Zespołem KRS, która stanowi najbardziej nieweryfikowalne kryterium oceny kandydata. Jednocześnie Rada nie uwzględniła w jej przypadku oceny ze studiów, czy oceny z egzaminu adwokackiego i poszczególnych jego części, a także wyjaśnień składanych podczas spotkania z Zespołem KRS. Odwołująca zauważa, że Rada pominęła ponadto szereg walorów i predyspozycji ją wyróżniających.

Odwołująca wskazuje w szczególności, że uzyskała pozytywny wynik z egzaminu adwokackiego, składającego się z pięciu części, przy czym z pierwszej części otrzymała ocenę dobrą, z drugiej części ocenę bardzo dobrą, z części trzeciej ocenę dobrą, z czwartej części ocenę dostateczną i z piątej części ocenę dobrą, zaznaczając przy tym, że jest to najlepszy wynik egzaminu zawodowego spośród wszystkich kandydatów ubiegających się o przedmiotowe dwa wolne stanowiska sędziowskie. Ponadto jako jedyna z kandydatów przedstawiła do oceny 77 stron dokumentów o stosowaniu i tworzeniu prawa w postaci umów i opinii prawnych, do których członkowie KRS mieli dostęp i mogli się z nimi zapoznać. W tym kontekście Odwołująca wskazała, że w sposób wadliwy podczas posiedzenia KRS w dniu 13 lipca 2018 r. stwierdzono, że żaden z kandydatów takich dokumentów nie przedłożył.

Zdaniem Odwołującej uzasadnienie Uchwały KRS ma charakter dyskryminujący w stosunku do niej w zakresie kryteriów ustawowych dostępu do wakujących stanowisk sędziowskich w porównaniu do innych kandydatur zgłoszonych w tej samej procedurze konkursowej. W odwołaniu podniesiono ponadto, że przeprowadzona przez KRS ocena kandydata nie jest wynikiem

wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy i biorąc pod uwagę istotne uchybienia proceduralne należy uznać ją za sprzeczną z prawem. Przyjęte przez KRS rozstrzygnięcie nosi cechy dowolności, gdyż nie zostały zastosowane właściwe i zarazem jednolite kryteria oceny poszczególnych kandydatów.

Na marginesie Odwołująca zauważyła, że podczas transmisji online posiedzenia KRS w dniu 13 lipca 2018 r. wyłączony został mikrofon podczas referowania jej kandydatury, co skutkować ma naruszeniem równości w dostępie do służby publicznej w sądownictwie.

W odpowiedzi na odwołanie Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wniósł o oddalenie odwołania w całości jako pozbawionego uzasadnionych podstaw. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, odwołanie jest bezzasadne, gdyż Odwołująca nie wykazała, że kwestionowana przez nią Uchwała Rady jest spreczna z obowiązującym prawem.

Prezes KRS wskazał, że wniesione odwołanie nie odpowiada ustawowym wymaganiom konstrukcyjnym stawianym tego typu pismom procesowym. W świetle art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej. W tym kontekście Przewodniczący Rady zauważył, że Odwołująca nie skonkretyzowała podstaw odwołania, podczas gdy odwołanie od Uchwały Krajowej Rady Sądownictwa powinno zawierać wskazanie jego podstaw, rozumianych jako podstawy kasacyjne. Zdaniem Przewodniczącego Rady, uchybienie, które zaistniało świadczy o tym, iż sporządzając pismo we własnej sprawie, Odwołująca nie potwierdziła swoich wysokich kwalifikacji.

Przewodniczący KRS zaznaczył, że procedura wyboru na urząd sędziego ma charakter konkursowy, zaś zadaniem Rady jest wybrać najlepszego-w jej ocenie-kandydata. Kierując się tą zasadą Rada w sposób wszechstronny przeanalizowała i oceniła zgromadzone w sprawie materiały i na tej podstawie uznała, że w omawianym konkursie najlepszymi kandydatami do przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Ż., są kandydatury M. O. i A. N. T.-G..

W odniesieniu do braku ogłoszenia przez Przewodniczącego Rady w dniu

24 lipca 2018 r. wyników głosowania jawnego dotyczącego skarżącej bezpośrednio po przeprowadzeniu głosowania nad jej kandydaturą oraz błędnego określenia liczby głosów w treści uzasadnienia zaskarżonej Uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, wskazano, że ogłoszenie wyników głosowania przez Przewodniczącego Rady ma charakter wtórny wobec samego głosowania i w żaden sposób nie wpływa zarówno na jego ważność, jak na jego wynik. W związku z powyższym, z późniejszego ogłoszenia nie wyniknęły w żadne negatywne konsekwencje dla Odwołującej. Co do różnicy między liczbą głosów oddanych w głosowaniu nad kandydaturą skarżącej (16 głosów), a liczbą głosów oddanych co do kandydatur pozostałych uczestników postępowania nominacyjnego (17 głosów) wskazano, że wynika ona z faktu, iż „jeden z członków Rady był obecny w trakcie głosowania, ale nie wziął w nim udziału”.

Odnosząc się do zarzutu nieprzeprowadzenia ponownego głosowania z udziałem kandydatów, na których oddano największą liczbę głosów, bezpośrednio po przedstawieniu ich sylwetek, a dopiero w dniu 27 lipca 2018 r., Przewodniczący Rady wskazał, że obowiązek przeprowadzenia ponownego głosowania niezwłocznie po pierwszym głosowaniu nie wynika ani z ustawy o KRS, ani z Regulaminu KRS. Zdaniem Przewodniczącego, trzydniowy odstęp pomiędzy tymi głosowaniami zapewnił członkom Rady możliwość wszechstronnej analizy kandydatur objętych drugim głosowaniem.

W ocenie przewodniczącego Rady na uwzględnienie nie zasługuje także zarzut, że sylwetka Odwołującej, została w dniu 27 lipca 2018 r., zreferowana przez członka Rady, który w trakcie pierwszego głosowania jako jedyny oddał głos przeciw jej kandydaturze. Wskazał, że zgodnie z praktyką przyjętą przez Radę poszczególne kandydatury referowane są przez tego członka Rady, który analizował je podczas prac zespołu. Z tego powodu w trakcie posiedzenia plenarnego Rady w dniach 24-27 lipca 2018 r. kandydatura Odwołującej się została dwukrotnie zreferowana przez tego samego członka Rady.

Ponadto Przewodniczący Rady zauważył, że wbrew twierdzeniom Odwołującej się, Rada dysponowała w trakcie posiedzenia dokumentacją dotyczącą uczestników postępowania nominacyjnego, zaś poszczególne kandydatury referowane były na podstawie notatek sporządzonych w oparciu o całą

zgromadzoną dokumentację.

Odnosząc się do zarzutu zarządzenia tajności części posiedzenia w trakcie dyskusji nad jednym z kandydatów, podczas gdy przepisy odrębne tego nie przewidują oraz niepodania do publicznej wiadomości wszystkich kryteriów oceny kandydatów, Przewodniczący Rady wskazał, że możliwość wyłączenia jawności posiedzenia w całości lub w części została przewidziana w art. 20 ust. 1 ustawy o KRS, zaś wyłączenie jawności części posiedzenia nie skutkuje naruszeniem zasady równości wobec prawa w zakresie dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach. Co do kryteriów oceny kandydatów Przewodniczący Rady wskazał, że są one każdorazowo wskazywane w podejmowanych przez Radę Uchwałach, doręczanych wszystkim uczestnikom danego postępowania nominacyjnego.

Odnosząc się do zarzutu wadliwego zreferowania kandydatur przez członków zespołu podczas posiedzenia plenarnego KRS, Przewodniczący Rady wskazał, że sposób przedstawienia kandydatur, ewentualne nieścisłości bądź omyłki nie mają wpływu na finalną decyzję Rady, ponieważ cała dokumentacja dotycząca wszystkich kandydatów jest dostępna dla wszystkich członków Rady, którzy mają możliwość zapoznania się z nią od momentu jej wpływu do Rady.

Przewodniczący Rady nie podzielił również zarzutu Odwołującej, w świetle którego brak możliwości zapoznania się w dniu 13 lipca 2018 r. z przedstawieniem jej kandydatury podczas transmisji online posiedzenia Rady z powodu wyłączenia mikrofonu stanowi naruszenie zasady równości w dostępie do służby publicznej w sądownictwie, wskazując m.in., że powyższe skutkowało niemożnością zapoznania się z referatem dotyczącym kandydatury skarżącej jedynie przez osoby oglądające transmisję z posiedzenia plenarnego Rady, a nie przez jej członków. Sam uczestnik postępowania ma zaś możliwość zwrócenia się do Rady z prośbą o udostępnienie protokołu z posiedzenia.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów Przewodniczący Rady zauważył, że w zaskarżonej Uchwale Krajowa Rada Sądownictwa szczegółowo przedstawiła dane dotyczące wszystkich uczestników tego postępowania nominacyjnego. Rada wskazała również, że o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie M. O. i A. N. T.-G. zadecydował całokształt okoliczności

postępowania, w tym wysokie kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe w szczególności w zakresie prawa cywilnego. Te kryteria wyboru są w uznaniu Rady jasne i zostały w jednakowy sposób zastosowane wobec wszystkich kandydatów.

Odnosnie kryteriów w postaci poziomu poparcia Kolegium Sądu Okręgowego w Z. i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w Z. Rada wskazała, że zostały one wzięte pod uwagę, lecz nie miały charakteru decydującego przy podejmowaniu decyzji przez Radę, gdyż wysokie i stanowcze poparcie dla kandydatury Odwołującej się nie znajduje odzwierciedlenia w jej kwalifikacjach oraz w pozostałym materiale zebranym przez Radę. Wskazano także, że oceny uzyskane przez uczestników postępowania nominacyjnego ze studiów prawniczych oraz z egzaminu zawodowego nie stanowią, w ramach zaskarżonego postępowania nominacyjnego postępowania czynnika wyróżniającego którąkolwiek z kandydatur w stopniu mogącym istotnie wpłynąć na wynik konkursu.

Konkludując, Przewodniczący KRS wskazał, że Rada dochowała wymogów określonych w art. 33 ust. 1 i 2 oraz art. 35 ustawy o KRS, uwzględniając przy ocenie osób biorących udział w postępowaniu konkursowym całą zgromadzoną dokumentację, dotyczącą wszystkich kandydatów. Na podstawie wszechstronnej i szczegółowej analizy, Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że skarżąca nie wypełnia kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ustawy o KRS w stopniu wyższym niż kandydaci przedstawieni w tym postępowaniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie, jakkolwiek nie wszystkie podniesione w nim zarzuty są zasadne.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. 1 ustawy o KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Mając na uwadze fakt, że do

kompetencji Rady należy rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych (art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS), uczestnik postępowania ma prawo do zaskarżenia uchwały dotyczącej przedstawienia lub odmowy przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, jeśli pozostaje ona w sprzeczności z prawem. Jednocześnie przedmiot postępowania w kwestii przedstawienia wniosku o powołanie na stanowisko sędziego i związana z nim ocena kandydata ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a tym samym-w celu zabezpieczenia jednostki przed arbitralnością aktów władzy publicznej rozstrzygającej ich sprawy-podlega sądowej kontroli w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom.

W świetle art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, kandydatura w pierwszej kolejności rozpatrywana jest przez zespół Rady, który zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, ustalając kolejność kandydatów na liście, kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Następnie, zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy o KRS, Rada rozpatruje i ocenia na posiedzeniu wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie, po czym podejmuje uchwałę obejmującą rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów.

Zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy o KRS uchwały Rady w sprawach indywidualnych, tj. również w przypadku uchwał dotyczących przedstawienia lub odmowy przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, wymagają uzasadnienia, które sporządza się w

terminie miesiąca od jej podjęcia (art. 42 ust. 2 ustawy o KRS). Uchwały w sprawach indywidualnych doręcza się uczestnikom postępowania wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o sposobie wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego (art. 42 ust. 3 ustawy o KRS).

Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r.-Kodeks postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem przepisu art. 87¹ ustanawiającego przymus adwokacko-radcowski w postępowaniu przed tym Sądem.

Stosowanie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, wyznacza granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, biorąc z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania (*vide*: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2019 r., I NO 1/19).

W świetle art. 44 ust. 1 ustawy o KRS w sprawach z odwołań od uchwał Rady dotyczących obsady stanowisk sędziowskich kognicja Sądu Najwyższego obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kandydata na sędziego, a tym bardziej jego kontrkandydatów. Jednak nie ulega wątpliwości, że kontrola Sądu Najwyższego obejmuje ocenę, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata i procedur postępowania związanych z oceną kandydatury. Zatem Sąd Najwyższy, badając zasadność odwołania, władny jest ocenić, czy w postępowaniu przed Radą nie doszło do naruszenia praw i wolności obywatelskich, w tym prawa do równego (na jednakowych zasadach) dostępu do służby publicznej gwarantowanego przez art. 60 Konstytucji RP. W postępowaniu odwoławczym istnieje więc możliwość oceny, czy Rada w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej (kandydatów do objęcia wakującego stanowiska sędziowskiego) zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (*vide*: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17).

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów podniesionych przez Odwołującą,

zgodzić się należy z Przewodniczącym Rady, że nieogłoszenie wyników głosowania bezpośrednio po jego przeprowadzeniu nie wywołało niekorzystnych skutków dla Odwołującej. Brak jest w szczególności podstaw do akceptacji twierdzenia Odwołującej, jakoby późniejsze ogłoszenie wyników miało świadczyć o wadliwości policzenia głosów oddanych w głosowaniu nad jej kandydaturą. Rada nie miała także obowiązku przeprowadzenia głosowania nad kandydaturą Odwołującej bezpośrednio po przedstawieniu jej sylwetki. Przeprowadzenie głosowania nastąpiło w dniu 27 lipca 2018 r., podczas gdy sylwetka Odwołującej została przedstawiona na posiedzeniu w dniu 24 lipca 2018 r. Zgodnie z § 12 ust. 4 pkt 1 uchwały nr 265/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa w przypadku, gdy żaden z kandydatów nie uzyskał bezwzględnej większości głosów lub liczba kandydatów, którzy uzyskali bezwzględną większość, jest mniejsza niż liczba wolnych stanowisk, przeprowadza się jednorazowo ponowne głosowanie, z udziałem tych kandydatów, na których oddano największą liczbę głosów „za”. Powyższe uregulowanie nie nakłada na Radę obowiązku przeprowadzenia głosowania bezpośrednio po przedstawieniu sylwetki kandydata, czy też obowiązku jej ponownego przedstawienia.

Na uwzględnienie nie zasługuje także zarzut błędnego określenia liczby głosów w treści uzasadnienia zaskarżonej Uchwały KRS, w świetle której oddano łącznie 16 głosów (8 głosów „za”, 1 głos „przeciw” i 7 głosów „wstrzymujących się”), podczas gdy nad kandydaturą rozpatrywaną przed głosowaniem w sprawie kandydatury skarżącej głosowało łącznie 17 członków KRS. Sam fakt, iż w głosowaniu nad kandydaturą Odwołującej zagłosowała mniejsza, niż w przypadku głosowań nad innymi kandydaturami, liczba członków Rady, nie przesądza o jej wadliwości. Liczba oddanych głosów świadczy o osiągnięciu wymaganego przez ustawę kworum i tym samym brak jest podstaw do podważenia wyników głosowania z powodu liczby oddanych głosów. Zarówno ustawa o KRS, jak i uchwała w sprawie KRS, nie przewidują sankcji w postaci nieważności głosowania z powodu nieoddania głosu przez któregoś z członków Rady w sytuacji, gdy osiągnięte zostało kworum.

Nie znajduje podstaw także zarzut dotyczący zarządzenia tajności posiedzenia tylko w stosunku do części obrad, podczas gdy w uznaniu Odwoływającej-przepisy odrębne nie przewidują takiej możliwości. Pamiętać bowiem należy, że zgodnie z dyspozycją art. 20 ust. 1 ustawy o KRS Rada uprawniona jest do wyłączenia jawności posiedzenia w całości lub części. Brak jest więc podstaw do uznania zarzutu Odwoływającej, jakoby zarządzenie wyłączenia jawności posiedzenia w części miałoby prowadzić do naruszenia zasady równości wobec prawa w zakresie dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach.

W następnej kolejności odnieść się należy do zarzutu zaistnienia nierówności wobec prawa w zakresie dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach poprzez brak uwzględnienia jednakowych kryteriów oceny kandydatów.

Ocenę zaskarżonej Uchwały w świetle zarzutu naruszenia zasady równości należy przeprowadzić przy uwzględnieniu treści art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 18 ust. 1-11 Regulaminu, art. 42 ust. 1 ustawy o KRS, a także art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP.

Na wstępie zauważyć należy, że w związku z prowadzonym postępowaniem zmierzającym do obsadzenia stanowiska sędziego Krajowa Rada Sądownictwa, w ramach swojego uznania, ma możliwość:

1. nierekomendowania żadnego z kandydatów;
2. rekomendowania kandydatów na część z wolnych stanowisk;
3. rekomendowania kandydatów w liczbie odpowiadającej liczbie wolnych stanowisk;
4. rekomendowania kandydatów w liczbie przekraczającej liczbę wolnych stanowisk.

Zgodnie z art. 144 ust. 3 pkt 17 i art. 179 Konstytucji RP powoływanie sędziów stanowi prerogatywę Prezydenta, zaś wyłączną zdolność postulacyjną w tym zakresie posiada Krajowa Rada Sądownictwa. Ukształtowany przez ustrojodawcę model powoływania na stanowiska sędziowskie wymaga więc współdziałania dwóch organów konstytucyjnych.

Wniosek Krajowej Rady Sądownictwa stanowi nie tylko warunek *sine qua non* uruchomienia kompetencji Prezydenta do powołania kandydata na urząd sędziego, ma on bowiem charakter konstytutywny-bez niego rzeczona kompetencja

nie jest uruchamiana. Krajowa Rada Sądownictwa posiada przy tym samodzielną konstytucyjną kompetencję w zakresie występowania z wnioskiem o powołanie na urząd sędziego. Nie oznacza to jednak, że KRS nie jest związana ustawowo określonymi kryteriami oceniania kandydatów oraz wymaganiami ustanowionymi w ustawach dotyczących poszczególnych rodzajów sądów. Przeciwnie, stanowią one co do zasady wyłączne postawy do podejmowania uchwał w przedmiocie powołania na stanowisko sędziego.

W ocenie Sądu Najwyższego w składzie orzekającym w niniejszej sprawie, zgodzić należy się ze stanowiskiem Odwołującej, że zaskarżona Uchwała nie zawiera dostatecznego uzasadnienia umożliwiającego stwierdzenie, że Rada przy ocenie kandydatów wszechstronnie rozważyła wszystkie okoliczności sprawy, przy zastosowaniu przejrzystych, jednolitych i sprawiedliwych kryteriów. Pomimo powołania się przez Radę na dość ogólne stwierdzenie dotyczące całokształtu okoliczności sprawy, a w szczególności ocenianych łącznie: kwalifikacji kandydatów oraz ich doświadczenia zawodowego, KRS nie wyjaśniła precyzyjnie jakie kryteria w istocie zdecydowały o przedstawieniu w Uchwale Prezydentowi wniosku o powołanie M. O. i A. N. T.-G. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Ż. oraz na jakiej podstawie przyjęła, że Odwołująca nie wypełnia, ocenianych łącznie, kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS.

Dokonując oceny kandydatów w postępowaniu konkursowym, zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego (*vide*: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2019 r., I NO 5/19) należy wziąć pod uwagę dwie grupy kryteriów podlegających weryfikacji:

1. kryteria konstytutywne;
2. kryteria konsekutywne.

Kryteria konstytutywne, to podstawowe kryteria danego konkursu, które wynikają bezpośrednio z ustawy lub są istotowo związane ze stanowiskiem, którego dotyczy postępowanie konkursowe.

Kryteria konsekutywne scharakteryzować zaś można jako „cechy konkurencji”. Kryteria te, przy spełnieniu przez kilku kandydatów kryteriów konstytutywnych, stanowią rację do ich różnicowania. Innymi słowy kryteria

konsekwentne stanowią kryterium oceny w ramach danego kryterium konstytutywnego (jest to swoista ocena drugiego stopnia). Kryteria konsekwentne odgrywają szczególne znaczenie w sytuacji, gdy o określoną liczbę miejsc ubiega się większa liczba kandydatów, wśród których liczba kandydatów spełniających kryteria konstytutywne pozostaje również większa aniżeli liczba stanowisk do obsadzenia. W tej sytuacji ocenie podlega nie to, czy dane kryterium konstytutywne zostało spełnione, lecz również swoista „doskonałość” spełnienia tego kryterium. Kryteria konsekwentne służą więc ustaleniu kolejności na liście rekomendowanych kandydatów, z których każdy spełnia wszystkie kryteria konstytutywne.

Wyróżnienie scharakteryzowanych powyżej grup kryteriów porządkuje sposób oceny kandydatów oraz ostatecznie tworzenia ich listy. Jeśli bowiem od określonej okoliczności uzależniona jest możliwość zajmowania danego stanowiska, to jest ona kryterium konstytutywnym, oczywiście podlegającym ocenie, lecz z góry wiadomym uczestnikowi postępowania. O zastosowaniu kryteriów konsekwentnych decydują zaś okoliczności konkretnego postępowania konkursowego. Uzasadnienie oceny kwalifikacji powinno zatem zostać sporządzone w ten sposób, aby uczestnik postępowania nie miał wątpliwości, z którym kryterium konstytutywnym połączone jest różnicujące jego pozycję kryterium konsekwentne, jakie jest jego znaczenie dla procesu oceny oraz w jaki sposób zostało zweryfikowane.

Przyjmując powyższy model należy uznać, że KRS ma w pierwszym rzędzie obowiązek uzasadnienia, dlaczego dany kandydat nie uzyskał rekomendacji, w szczególności, czy nie spełnił kryterium konstytutywnego, czy też powiązanego z nim kryterium konsekwentnego. W ten sposób możliwa stanie się ocena realizacji przez Radę postulatów równego traktowania w ramach kontroli legalności. Niewskazanie tych kryteriów uniemożliwia Sądowi Najwyższemu ocenę zgodności z prawem zaskarżonej Uchwały, co uzasadnia jej uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Sąd Najwyższy nie może bowiem, w ramach dokonanej przez KRS oceny, zweryfikować prawidłowości doboru kryteriów oceny kandydata i sposobu ich użycia (*vide*: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09).

Resumując powyższą część wyводу, w ocenie Sądu Najwyższego,

uzasadnienie uchwały odmawiającej przedstawienia Prezydentowi RP kandydata na pozostające do obsadzenia stanowisko sędziowskie, powinno wskazywać:

1. które z kryteriów konstytucyjnych zostały spełnione, a które niespełnione przez kandydata;

2. w jaki sposób Rada dokonała powyższej oceny (zarówno w odniesieniu do kryteriów spełnionych, jak i niespełnionych);

W przypadku większej liczby kandydatów aniżeli liczba stanowisk do obsadzenia uzasadnienie powinno dodatkowo wskazywać:

1. w jakim stopniu kryterium konsekwentne zostało spełnione przez kandydata;

2. w jaki sposób Rada dokonała oceny stopnia spełnienia przez kandydata kryterium konsekwentnego i w jaki sposób ocena ta przełożyła się na zróżnicowanie pozycji kandydata względem pozostałych uczestników postępowania.

Odnosząc powyższe ustalenia do realiów skarżonej Uchwały, zauważyć należy, że liczba kandydatów (4) była większa niż liczba wolnych stanowisk sędziowskich (2). Jednocześnie Rada wyraźnie zaznaczyła, że na gruncie skarżonego postępowania kryteria ustawowe określone w art. 61 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych (kryteria konstytucyjne) zostały spełnione przez wszystkich czterech uczestników postępowania, zaś podejmując Uchwałę Rada kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS uwzględniając uzyskane przez kandydatów:

- oceny kwalifikacji,
- doświadczenie zawodowe,
- opinie przełożonych,
- oceny ze studiów,
- oceny z egzaminu zawodowego,
- wyniki głosowania Kolegium Sądu Okręgowego w Z. i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Z..

W kontekście kwalifikacji Odwołującej Rada wskazała, że-podobnie jak pozostali kandydaci biorący udział w postępowaniu konkursowym-posiada ona odpowiednią znajomość przepisów prawa i jest należycie przygotowana do sprawowania urzędu sędziego sądu rejonowego (w zakresie spraw cywilnych „jest

należycie przygotowana do sprawowania urzędu sędziego sądu rejonowego”, w zakresie spraw karnych „w pełni wykazała swoje należyte przygotowanie do pełnienia urzędu sędziego sądu rejonowego” (k. 6)). W kontekście kandydatury Odwołującej uczyniono jednakże pewne zastrzeżenie, poprzez przytoczenie opinii sędziego wizytatora w zakresie spraw cywilnych, zgodnie z którą „[o]piniowana wskazała do oceny akta spraw różnych pod względem stopnia złożoności, w większości jednak są to sprawy nieskomplikowane. Jedynie dwie spośród wybranych do oceny spraw, poddane były kontroli przez sąd drugiej instancji, a w jednej z nich opiniowana sporządziła apelację dotyczącą podwyższenia alimentów” (k. 6). Powyższe jednoznacznie wskazuje, że kandydatura Odwołującej została oceniona we wskazanym zakresie według kryterium złożoności prowadzonych spraw. Tymczasem z uzasadnienia Uchwały nie wynika, czy kryterium to zostało zastosowane-i jeśli tak, to w jakim zakresie-w stosunku do dwóch osób, których kandydatury Rada postanowiła przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej. Brak informacji na ten temat, uniemożliwił Sądowi Najwyższemu kontrolę skarżonej Uchwały w zakresie jej zgodności z prawem.

Kolejne kryterium uwzględnione przez Radę, to opinie przełożonych co do pracy kandydatów. Z uzasadnienia Uchwały wynika, że przełożeni ocenili pozytywnie pracę dwóch kandydatów, których Rada postanowiła rekomendować Prezydentowi, natomiast brak jest informacji, czy i w jakim zakresie kandydatura Odwołującej została oceniona pod kątem tego kryterium.

Wątpliwości nie budzi sposób i zakres zastosowania przez KRS kryterium oceny ze studiów wyższych. Rada wyraźnie zaznaczyła, że wszyscy czterej kandydaci biorący udział w postępowaniu otrzymali ocenę „dobry” (4), w związku z czym Rada uznała, że kryterium to nie stanowi w ramach postępowania nominacyjnego czynnika wyróżniającego którąkolwiek z kandydatur w stopniu mogącym istotnie wpłynąć na wynik konkursu.

Mniej klarowne natomiast jest uznanie za czynnik nieróżnicujący oceny z egzaminu zawodowego. Z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu konkursowym wynika bowiem, że na uzyskany przez Odwołującą pozytywny wynik z egzaminu zawodowego (adwokackiego) składają się odpowiednio: ocena dobra z pierwszej części, ocena bardzo dobra z drugiej części, ocena dobra z części

trzeciej, ocena dostateczna z czwartej części oraz ocena dobra z piątej części. Tymczasem wszyscy trzej pozostali kandydaci uzyskali z egzaminu zawodowego ocenę dostateczną lub dostateczną plus.

W dalszej kolejności Rada wskazała, że uwzględnione zostało poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Z. i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w Z..

Podczas posiedzenia Kolegium Sądu Okręgowego w Z. w głosowaniu tajnym, oddano następującą liczbę głosów na:

- M. O. „za”-0 głosów, „przeciw”-7 głosów, „wstrzymujących się”-2 głosy;

- A. Ż. S. „za”-9 głosów, „przeciw”-0 głosów, „wstrzymujących się”-0 głosów;

IX. A. N. T.-G. „za”-1 głos, „przeciw”-7 głosów, „wstrzymujący się”-1 głos;

X. M. B. Z. „za”-9 głosów, „przeciw”-0 głosów, „wstrzymujących się” - 0 głosów.

W związku z powyższym Kolegium Sądu Okręgowego w Z. podjęło uchwałę, wydając pozytywną opinię o: A. Ż. S. i M. B. Z., oraz wydając negatywną opinię o: A. N. T.-G. i M. O..

Podczas posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w Z., oddano następującą liczbę głosów na:

- M. O. „za”-10 głosów, „przeciw”-44 głosy, „wstrzymujące się”-4 głosy;

- A. Ż. S. „za”-31 głosów, „przeciw”-17 głosów, „wstrzymujących się” – 9 głosów,

- A. N. T.-G. „za”-22 głosy, „przeciw”-27 głosów, „wstrzymujących się” - 8 głosów;

- M. B. Z. „za” - 47 głosów, „przeciw” - 7 głosów, „wstrzymujące się” – 4 głosy.

Tym samym Odwołująca uzyskała najwyższe poparcie ze strony Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w Z..

W świetle powyższego zawarte w skarżonej uchwale twierdzenie, jakoby Rada miała uwzględnić wyniki głosowania Kolegium Sądu Okręgowego w Z.

i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Z. nie znajduje podstaw. Zgodnie z treścią Uchwały Rada „[o]dnośnie kryteriów w postaci poziomu poparcia Kolegium Sądu Okręgowego w Z. i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w Z. Rada wskazała, że wzięła je pod uwagę przy ocenie uczestników tego postępowania nominacyjnego, jednak wyniki poparcia nie miały charakteru decydującego, ponieważ wysokie i stanowcze poparcie dla kandydatury odwołującej się nie znajduje odzwierciedlenia w jej kwalifikacjach oraz w pozostałym materiale zebranym przez Radę”. Nie jest do końca zrozumiałe na czym miałyby polegać „wzięcie pod uwagę”, skoro stanowiska wyżej wymienionych organów nie tylko nie zostały uwzględnione, lecz wprost zostały przez Radę zanegowane w zakresie kandydatury Odwołującej.

Kolejne z kryteriów uwzględnionych przez Radę to ocena prezentacji kandydatów podczas bezpośredniej rozmowy z zespołem członków Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 23 lipca 2018 r. Jakkolwiek kryterium to mogłoby potencjalnie stanowić podstawę do różnicowania poszczególnych kandydatur, w skarżonej Uchwale zabrakło jakichkolwiek odniesień do przebiegu bezpośredniej rozmowy z kandydatami. W uzasadnieniu do Uchwały Rada ograniczyła się jedynie do stwierdzenia, że „podczas bezpośredniej rozmowy najlepiej zaprezentowali się, tym samym potwierdzając swoje wysokie kwalifikacje zawodowe” kandydaci, których Rada postanowiła ostatecznie rekomendować Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej. Niejasnym pozostaje natomiast w jaki sposób i według jakich kryteriów kwalifikacje uczestników zostały potwierdzone lub zanegowane tym bardziej, że Krajowa Rada Sądownictwa w okolicznościach uzupełniania materiału dowodowego, poprzez przeprowadzenie rozmów zespołu członków Krajowej Rady Sądownictwa z uczestnikami postępowania, w uzasadnieniu Uchwały niejako powtórzyła argumenty, którymi posiłkowała się przed ich przeprowadzeniem. W konsekwencji Sąd Najwyższy nie może w tym zakresie przeprowadzić kontroli zaskarżonej Uchwały pod kątem jej zgodności z prawem.

Podobnie potencjalnie mające znaczenie dla postępowania konkursowego wyjaśnienia Prezesa Sądu Okręgowego w Z. dotyczące wątpliwości w zakresie merytorycznej oceny kwalifikacji kandydatów dokonanej przez Kolegium Sądu Okręgowego w Z., nie zostały w Uchwale przedstawione.

Nie jest ponadto zrozumiałe, jednoznaczne i stanowcze podważenie kompetencji Odwołującej przez Przewodniczącego Rady, zawarte w replice na odwołanie, w szczególności zważywszy, że na gruncie skarżonej Uchwały brak jest tak jednoznacznych ocen co do kompetencji Odwołującej. W uzasadnieniu do skarżonej Uchwały Rada wskazała m.in., że uwzględniła doświadczenie zawodowe i kwalifikacje Odwołującej oraz załączone przez nią do kart głosowania dokumenty, zaś z ocen kwalifikacji wynika, że posiada ona odpowiednią znajomość przepisów prawa i jest „należycie przygotowana do sprawowania urzędu sędziego sądu rejonowego” (k. 7).

Sąd Najwyższy pragnie przypomnieć, że w zakresie dyskrecjonalności, jaką ustawodawca przyznał Krajowej Radzie Sądownictwa, ta ostatnia zobowiązana jest do stosowania jednolitych i przejrzystych kryteriów, które każdorazowo powinny znaleźć odzwierciedlenie w uchwale poprzez ich szczegółowe uzasadnienie oraz wyjaśnienie. Dochowanie tego standardu z jednej strony ma umożliwić osobom zainteresowanym rozstrzygnięciem Rady poznanie okoliczności, które przesądziły o podjęciu decyzji co do rekomendacji danej kandydatury bądź braku takiej rekomendacji, z drugiej zaś umożliwić Sądowi Najwyższemu przeprowadzenie kontroli Uchwały KRS, w zakresie przyznanym mu przez ustawodawcę.

W ocenie Sądu Najwyższego ocena kandydatury skarżącej nie została więc przeprowadzona konsekwentnie według wyżej wskazanych kryteriów w takim samym zakresie, jak w stosunku do pozostałych uczestników postępowania. Waler eksplanacyjny uzasadnienia skarżonej Uchwały, w szczególności w zakresie wyjaśnień, w jaki sposób Rada dokonała oceny stopnia spełnienia przez Odwołującą kryteriów konsekwentnych postępowania konkursowego i w jaki sposób ocena ta przełożyła się na różnicowanie skarżącej względem trzech pozostałych uczestników został zbyt ograniczony. Wskazane przez Radę argumenty przemawiające za nieprzedstawieniem Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatury Odwołującej nie umożliwiają przeprowadzenia kontroli zaskarżonej Uchwały, zarówno w zakresie dopełnienia przez Radę obowiązku rozważenia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, jak i w zakresie respektowania przez KRS konstytucyjnych zasad demokratycznego państwa prawnego, równego traktowania i zakazu dyskryminacji oraz zapewnienia jednakowych szans przy

ubieganiu się o pełnienie funkcji publicznych.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, uchylił zaskarżoną Uchwałę we wnioskowanym zakresie i przekazał Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

aw